

אמר ליה, תבעי דנתחבר בהדן ותזיל בהדן. אמר להו, אי עבידנא הכי, אורייתא יקרי עלי כסיל, ולא עוד אלא דאתחייבנא בנפשאי. אמרו ליה למה. אמר לון דהא שליחא אנא, ושדרו לי בשליחותא, ושלמה מלפא אמר, (משלי כו) מקצה רגלים חמס שתה שלח דברים ביד כסיל. תא חזי, מרגלים על דלא אשתכחו בני מהימנותא ושלוחי מהימנותא, אתחייבו בנפשיהו בעלמא דין ובעלמא דאתי. נשק לון, ואזל ליה.

אזלו רבי חזקיה ורבי ייסא, עד דהוו אזלו פגעו באינון בני נשא. שאילו רבי חזקיה ורבי ייסא עליה, אמרו מה שמייה דההוא בר נש. אמרו, רבי חגי הוא, וחברא דבין חברייה הוא, ושדרו ליה חברייה דבבל, למנדע מלין מרבי שמעון בן יוחאי ושאר חברייה. אמר רבי ייסא, ודאי דא הוא רבי חגי, דכל יומוי לא בעא לאחזאה גרמיה במה דינדע, ועל דא אמר לן דהא בריה זכה ליה באורייתא, בגין דאמר קרא, (משלי כו) ראית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו. ודאי שליחא מהימנא איהו, (וזכאה הוא שליחא מהימנא) וזכאה איהו מאן דשדר מלוי בידא דשליחא מהימנא.

תא חזי, אליעזר עבד אברהם מבני כנען הוה, כמה דאתא אמר, (הושע יב) כנען בידו מאזני מרמה. וכנען פתיב עליה, (בראשית ט) ארוור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו. ובגין דהוה שליחא מהימנא, מה כתיב ביה. (בראשית כד) בא ברוף יי ברוף יי ממש. ועל דא אכתיב הכי באורייתא, בגין דנפק מההיא קללה, ואתברך. ולא די ליה דנפיק מנה, אלא דאתברך בשמיה דקודשא בריך הוא. ואוליפנא דאתא מלאך, ואעיל מלה דא בפומיה דלבן.

אמר לו, התרצה שנתחבר אתך וחלף אתנו? אמר להם, אם אעשה כך, התורה תקרא עלי כסיל! ולא עוד, אלא שאתחייב בנפשי. אמרו לו, למה? אמר להם, שהרי אני שליח, ושלחוני בשליחות, ושלמה המלך אמר, (משלי כו) מקצה רגלים חמס שתה שלח דברים ביד כסיל. בא וראה, המרגלים, על שלא נמצאו בני האמונה ושלוחי אמונה, התחייבו בנפשם בעולם הזה ובעולם הבא. נשקם והלף לו.

הלכו רבי חזקיה ורבי ייסא. עד שהיו הולכים פגעו באותם בני אדם. שאילו את רבי חזקיה ורבי ייסא עליו. אמרו, מה שמו של אותו אדם? אמרו, רבי חגי הוא, וחבר בין החברים הוא, ושלחוהו החברים מכלל לדעת דברים מרבי שמעון בן יוחאי ושאר החברים. אמר רבי ייסא, ודאי זהו רבי חגי, שכל ימיו לא רצה להראות עצמו במה שידע, ועל זה אמר לנו שהרי בנו זכה לו בתורה, משום שאמר הפסוק, (שם) ראית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו. ודאי שליח נאמן הוא, (ואשריו הוא שליח נאמן) ואשריו מי ששלח דבריו בידי שליח נאמן.

בא וראה, אליעזר עבד אברהם מבני כנען הוה, כמו שנאמר (הושע יב) כנען בידו מאזני מרמה. ועל כנען כתוב, (בראשית ט) ארוור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו. ומשום שהיה שליח נאמן, מה כתוב בו? (שם כד) בא ברוף ה'. ברוף ה' ממש. ועל זה נכתב כך בתורה, משום שיצא מאותה קללה והתברך. ולא די לו שיצא ממנה, אלא שהתברך בשם הקדוש ברוך הוא. ולמדנו שבא מלאך, והכניס דבר זה בפיו לבן.

וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה וְגו', כָּלָם אֲנָשִׁים. כָּלָהוּ זָפַאין הוּו, וְרִישֵׁי דִישְׂרָאֵל הוּו. אָבֵל אינון דְּבָרוּ לְגֵרְמִייהו עֵיטָא בִישָׂא. אֲמַאי נְטָלִי עֵיטָא דָא. אֶלָּא אָמְרוּ, אִי יִיעֲלוּן יִשְׂרָאֵל לְאַרְעָא, נְתַעְבֵּר אָנָן מִלְּמַהוּי רִישֵׁין, וַיִּמְנִי מֹשֶׁה רִישֵׁין אַחֲרֵנִין, דְּהָא אָנָן זְכִינָן בְּמַדְבָּרָא לְמַהוּי רִישֵׁין, אָבֵל בְּאַרְעָא לָא נֹזְפִי. וְעַל דְּנְטָלִי עֵיטָא בִישָׂא לְגֵרְמִייהו, מִיתוּ אֵינוּן, וְכָל אֵינוּן דְּנְטָלָן מְלִייהו. (ד' קנ"ח ע"ב)

וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה וְגו', כָּלָם אֲנָשִׁים. כָּלָם צְדִיקִים הָיוּ וְרִישֵׁי יִשְׂרָאֵל הָיוּ, אָבֵל הֵם לְקַחוּ לְעֵצָמָם עֵצָה רָעָה. מְדוּעַ נְטָלוּ עֵצָה זו? אֶלָּא אָמְרוּ, אִם יִכְנָסוּ יִשְׂרָאֵל לְאַרְצָא - יַעֲבִירוּ אוֹתָנוּ מִלְּהוּיֹת רְאשִׁים, וַיִּמְנֶה מֹשֶׁה רְאשִׁים אַחֲרֵים, שְׁהָרִי אָנוּ זְכִינָנוּ בְּמַדְבָּר לְהוּיֹת רְאשִׁים, אָבֵל בְּאַרְצָא לָא נֹזְפִי. וְעַל שְׁלָקְחוּ עֵצָה רָעָה לְעֵצָמָם, מִתּוּ הֵם וְכָל אוֹתָם שְׁלָקְחוּ דְבָרֵיהֶם.

אֲלֵה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שְׁלַח מֹשֶׁה וְגו', אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מֹשֶׁה אֶסְתַּפֵּל וַיַּדַּע דְּלָא יִצְלַחוּן בְּאַרְחֵייהו, כְּדִין צְלִי עָלֵיהּ דִּיהוֹשֻׁעַ. כְּדִין כָּלָב הָוּה בְּדוּחְקָא, אָמַר, מַה אַעֲבִיד, הָא יְהוֹשֻׁעַ אֲזִיל בְּסִייעָתָא עֲלָאָה דְּמֹשֶׁה, דְּשָׁדַר בֵּיהּ נְהִירוּ דְּסִיְהָרָא, וְהוּא אֲנַהִיר עָלֵיהּ בְּצִלוֹתֵיהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׁמַשָּׁא. מַה עֲבַד כָּלָב, אֲשֶׁתְּמִיט מְנִייהו, וְאַתִּי לְגַבִּי קְבָרִיָּיא דְאַבְהָן, וְצְלִי תַמָּן צִלוֹתֵיהּ.

אֲלֵה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שְׁלַח מֹשֶׁה וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מֹשֶׁה הִסְתַּפֵּל וַיַּדַּע שְׁלָא יִצְלַחוּ בְּדוּרְכֵיהֶם, וְאֲזוּ הִתְפַּלֵּל עַל יְהוֹשֻׁעַ. וְאֲזוּ כָּלָב הָיָה בְּדַחֲקָא, וְאָמַר מַה אַעֲשֶׂה? הָרִי יְהוֹשֻׁעַ הוֹלֵךְ בְּסִייעַ עֲלוּן שֶׁל מֹשֶׁה, שְׁשַׁלַּח בּוּ אוֹר הִלְבֵּנָה, וְהוּא הָאִיר עָלָיו בְּתַפְלָתוֹ מְשׁוּם שְׁהוּא שְׁמַש. מַה עֲשֶׂה כָּלָב? נְשַׁמְט מֵהֶם וְהִלֵּךְ לְקַבְרֵי הָאֲבוֹת, וְהִתְפַּלֵּל שֶׁם תַּפְלָתוֹ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲרִיח אַחֲרָא נְטִיל, וְעַקִּים שְׁבִילִין, וּמָטָא עַל קַבְרֵי דְאַבְהָן, וְאַסְתַּפֵּן בְּגֵרְמִייהּ, דְּהָא כְּתִיב וְשֶׁם אַחֲמִיזן שְׁשִׁי וְתַלְמִי יְלִידֵי הָעֵנָק. אָבֵל מָאן דְּאִיהוּ בְּדוּחְקָא, לָא אֶסְתַּפֵּל מְדִי. כַּף כָּלָב, בְּגִין דְּהָוָה בְּדוּחְקָא, לָא אֶסְתַּפֵּל מְדִי, וְאַתָּא לְצִלָּאָה עַל קַבְרֵי אַבְהָן, לְאַשְׁתַּזְבָּא מְעֵיטָא דָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, דְּרַף אַחַר לְקַח, וְעַקִּים שְׁבִילִים, וְהִגִּיעַ עַל קַבְרֵי הָאֲבוֹת וְהִסְתַּפֵּן בְּעֵצָמוֹ, שְׁהָרִי כְּתוּב וְשֶׁם אַחֲמִיזן וְשְׁשִׁי וְתַלְמִי יְלִידֵי הָעֵנָק. אָבֵל מִי שְׁהוּא בְּדַחֲקָא, לָא מִסְתַּפֵּל עַל דְּבָר. כַּף כָּלָב, מְשׁוּם שְׁהָיָה בְּדַחֲקָא, לָא הִסְתַּפֵּל עַל דְּבָר, וּבָא לְהִתְפַּלֵּל עַל קַבְרֵי הָאֲבוֹת לְהַנְצִיל מְעֵצָה זו.

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן יְהוֹשֻׁעַ. (במדבר יג) רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וְכִי הוֹשֻׁעַ קָרְאִיהּ קָרָא, וְהָא כְּתִיב (שמות יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ. (שמות לג) וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נָעַר. (שמות יז) וַיַּחֲלוֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ. אֶלָּא אָמַר לִיהּ מֹשֶׁה, יְהּ יוֹשִׁיעָךָ מְנִייהו. רַבִּי אַבָּא אָמַר, כִּינּוּן דְּשְׁדִרְיָה לְמִיעַל לְתַמָּן, אַצְטְרִיף לְמַהוּי שְׁלִים. וּבְמַה. בְּשְׁכִינְתָּא. דַּעַד הָהִיא שְׁעֵתָא נָעַר אֲקָרִי, כְּמַה דְּאוֹקִימְנָא.

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן יְהוֹשֻׁעַ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וְכִי הוֹשֻׁעַ קָרְאוּ הַפְּסוּקִים? וְהָרִי כְּתוּב (שמות יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ. (שם לג) יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נָעַר. (שם יז) וַיַּחֲלוֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ. אֶלָּא אָמַר לוֹ מֹשֶׁה, יְהּ יוֹשִׁיעָךָ מֵהֶם. רַבִּי אַבָּא אָמַר, כִּינּוּן שְׁשַׁלְּחוּ לְהַפְּנִס לְשֶׁם, הַצְטְרִיף לְהוּיֹת שְׁלִים, וּבְמַה? בְּשְׁכִינְתָּא. שְׁעַד

ובהיה שעתא קשיר ליה משה בהדה, ואף על גב דאשפחן יהושע בקדמיתא, קרא קרייה הכי על ההוא דזמין למקרייה. אמר משה, ודאי לא אצטרף דא למיעל תמן, אלא בשכינתא, והכי אתחזי.

ה"ש בה עין אם אין וגו', (במדבר יג) רבי חייא אמר, וכי לא הוה ידע משה דאית בה פמה אילנין משניין דא מן דא, והא הוא שבח לה לישראל בכמה זמנין, והוא אסתפק בדא. והא קדשא בריה הוא קאמר ליה למשה בקדמיתא, דהיא ארץ זבת חלב ודבש. אמר רבי יוסי, הא אתערו חברייא, דכתיב, (איוב א) איש ה"ה בארץ עוץ איוב שמו.

אמר רבי שמעון, רמז להם רמיזא דחכמתא, על מה דשאלו בקדמיתא. דכתיב, (שמות י"ז) ה"ש יי בקרבנו אם אין. אמר, תמן, תחמון, אי היא אתחזיא להאי, או להאי. אמר לון, אי תחמון דאיבא דארעא פשאר ארעי דעלמא, יש בה עין אילנא דחיי, ולא מאתר עלאה יתיר. ואי תחמון דאיבא דארעא יתיר ומשנייא מפל אתר דעלמא, תנדעון, דהא מעתיקא קדישא קא נגיד ואתמשך ההוא שנויאי עלאה, מפל אתרי דעלמא. ובדא תנדעון, ה"ש בה ע"ץ, אם אין, ודא בעיתון בקדמיתא (דבמעיון בעיתון) למנדע דא, דכתיב, (שמות י"ז) ה"ש יי בקרבנו. בקרבנו דייקא, או אם אין. ועל דא והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ, למנדע שנויאי דיליה.

והימים ימי בפורי ענבים. והימים, מאי קא מיירי, דהא ואז בפורי ענבים סגי ליה. אלא והימים, אינון דאשתמודען, פלהו הוו מתחברן בההוא זמנא בההוא אילנא דחטא ביה אדם הראשון. פמה דתנינן ענבים היו

אותה שעה נקרא נער, כמו שבארנו, ובאותה שעה קשרו משה אליה. ואף על גב שמצאנו יהושע בתחלה, הפסוק קראו כף על שעתיד להקרא כף. אמר משה, ודאי זה לא צריך להפגס לשם, אלא בשכינה, וכף ראוי. ה"ש בה עין אם אין וגו'. רבי חייא אמר, וכי לא הוה יודע משה שיש בה פמה עצים משנים זה מזה? והרי הוא שבח אותה לישראל פמה פעמים, והוא הסתפק בזה? והרי הקדוש ברוך הוא אמר למשה בתחלה שיהיא ארץ זבת חלב ודבש. אמר רבי יוסי, בזה התעוררו החכרים, שפתוב (איוב א) איש ה"ה בארץ עוץ איוב שמו.

אמר רבי שמעון, רמז להם רמז חכמה על מה ששאלו בתחלה, שפתוב (שמות י"ז) ה"ש ה' בקרבנו אם אין. אמר, שם תראו אם היא ראוייה לזה או לזה. אמר להם, אם תראו שפרי הארץ פשאר ארצות העולם - יש בה עין חיים, ולא מקום יותר עליון. ואם תראו שפרי הארץ יתר ומשנה מכל מקום בעולם, תדעו שהרי מהעתיק הקדוש שופע ונמשך אותו שנוי עליון מכל מקומות העולם. ובזה תדעו - ה"ש בה ע"ץ אם אין, וזה צריכים אתם בתחלה (שבמעיוכם רציתם) לדעת זה, שפתוב ה"ש ה' בקרבנו. בקרבנו דוקא, או אם אין. ועל זה והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ, לדעת שנוי שלו.

והימים ימי בפורי ענבים. והימים, מה בא לומר, שהרי ואז בפורי ענבים מספיק לו? אלא והימים - אותם הנודעים, כלם היו מחברים באותו זמן באותו עץ שחטא בו אדם הראשון, כמו ששנינו ענבים היו, ועל זה

וְעַל דָּא, וְהַיְמִים: אֵינּוֹן דְּאַשְׁתְּמוּדְעוֹן, יְמֵי
בְּפוּרֵי עֲנָבִים דִּי יִקָּא.

וַיַּעֲלֶוּ בְּנֵגְב וַיִּבְאוּ עַד חֶבְרוֹן. (במדבר יג) וַיִּבְאוּ
מִיַּבְעֵי לֵיהּ. אֶלֶּא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּלֵב
הוּא דְאַתָּא לְצִלָּאָה עַל קְבְרֵי אַבְהֵתָא. אָמַר
כָּלֵב, יְהוֹשֻׁעַ הָא בְּרַכִּיָּה מִשָּׁה בְּסִיּוּעָא עֲלֵאָה
קְדִישָׁא, וַיְכִיל לְאַשְׁתְּזַבָּא מְנִיָּהּ, וְאַנָּא מַה
אַעֲבִיד. אֵימְלָךְ, לְמַפְעֵי בְעוּתָא עַל קְבְרֵי
אַבְהֵתָא, בְּגִין דִּישְׁתְּזִיב מְרִזְיָהוֹן (ס"א מַעֲיָא בִישָׁא)
דְּשָׂאָר מְאַלְלִין.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מָאן דְּהוּא רָשִׁים מְכַלְהוּ דָּא
עָאֵל בְּגִיּוּיָה דְּבִיָּה תְלִיא כְּלָא. וְתָא חֲזִי,
מָאן הוּא מְשָׂאָר אַחֲרֵי דִיכּוּל לְאַעֲלָא תַּמָּן,
דְּהָא כְּתִיב וְשָׂם אַחֲיָמֶן שְׂשִׁי וְתַלְמִי, וּמְדַחֲלִיו
דְּלֵהוֹן מָאן יְכִיל לְאַעֲלָא (דף קנ"ט ע"א) בְּמַעֲרַתָּא.
אֶלֶּא שְׂכִינְתָּא עָאלַת תַּמָּן בְּכָלֵב, לְבִשְׂרָא
לְאַבְהֵן, דְּהָא מָטָא זְמַנָּא לְאַעֲלָא בְּנִיָּהּ
לְאַרְעָא, דְּאוּמֵי לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדָא
הוּא וַיִּבְאוּ עַד חֶבְרוֹן.

תָּאנָּא, אַחֲיָמֶן שְׂשִׁי וְתַלְמִי, מִמָּאן נִפְקוּ. זְרַעָא
הוּוּ מְאֵינּוֹן נְפִילִין, דְּאַפִּיל לוֹן קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא, וְאוּלִידוּ מִבְּנֵי אַרְעָא,
וּמְנִיָּהּ נִפְקוּ גִבְרֵי עֲלָמָא, כְּמָה דְכְּתִיב, (בראשית
ו) הִמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מְעוּלָם אֲנָשֵׁי הַשָּׁם.
אֲשֶׁר מְעוּלָם, שְׂמָשֵׁי (נ"א מְדַאֲתַבְרִי) עֲלָמָא
מְשִׁתְּפַחֵי. אֲנָשֵׁי הַשָּׁם אַחֲיָמֶן שְׂשִׁי וְתַלְמִי.

וַיִּבְאוּ עַד נַחַל אֲשַׁפּוּל וַגּוֹ', (במדבר יג) רַבִּי יְהוּדָה
פְּתַח, (ישעיה מב) כֹּה אָמַר הָאֵל יְיָ בּוֹרָא
הַשָּׁמַיִם וְנוֹטִיָּהֶם וַגּוֹ'. כְּמָה אֵית לְהוּ לְבַנֵּי
נָשָׂא לְאַסְתְּפִלָּא בְּפוּלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
כְּמָה אֵית לְהוּ לְאַסְתְּפִלָּא בְּמִלֵּי דְאוּרִיָּתָא,
דְּכָל מָאן דְּאַשְׁתְּדַל בְּאוּרִיָּתָא, כְּאֵלוּ מְקָרֵב
כָּל קוּרְבָנִין דְּעֲלָמָא לְקַמֵּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְלֹא עוֹד אֶלֶּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

וְהַיְמִים - אוֹתָם הַיְדוּעִים - יְמֵי
בְּפוּרֵי עֲנָבִים דְּיִקָּא.

וַיַּעֲלֶוּ בְּנֵגְב וַיִּבְאוּ עַד חֶבְרוֹן.
וַיִּבְאוּ צְרִיף לְהִיּוֹת! אֶלֶּא אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, כָּלֵב הוּא שְׂבָא לְהַתְּפַלֵּל
עַל קְבְרֵי הָאֲבוֹת. אָמַר כָּלֵב,
יְהוֹשֻׁעַ הָרִי בְּרַכּוּ מִשָּׁה בְּסִיּוּעַ
עֲלִיּוֹן קְדוֹשׁ וַיְכּוּל לְהַנְּצִל מֵהֶם,
וְאַנִּי מַה אַעֲשֶׂה? נִמְלֵךְ לְבַקֵּשׁ
בְּקִשָּׁה עַל קְבְרֵי הָאֲבוֹת כְּדִי
שִׁינְצֵל מִסּוּדוֹתֵיהֶם (מַעֲצָה רַעֲיָה) שֶׁל
שָׂאָר מְרַגְלִים.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מִי שֶׁהִיא רְשׁוּם
מְכַלֵּם, זֶה נִכְנָס בּוֹ, שְׂבוּ תְלוּי
הַכֹּל. וּבֵא וּרְאֵה, מִי הוּא מְשָׂאָר
אַחֵרִים שֶׁיְכּוּל לְהַפְּנֵס לְשָׂם?
שְׂהַרִי כְּתוּב וְשָׂם אַחֲיָמֶן שְׂשִׁי
וְתַלְמִי, וּמִפְּחָדָם מִי יְכּוּל לְהַפְּנֵס
בְּמַעֲרָה? אֶלֶּא הַשְׂכִּינָה נִכְנָסָה
שָׂם עִם כָּלֵב, לְבִשְׂרָא לְאַבוֹת שְׂהַרִי
הַגִּיעַ זְמַן לְהַכְּנִיס בְּנֵיהֶם לְאַרְץ
שְׁנֹשְׁבַע לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְזֶהוּ וַיִּבְאוּ עַד חֶבְרוֹן.

לְמַדְנֵנוּ, אַחֲיָמֶן שְׂשִׁי וְתַלְמִי מִמֵּי
יִצְאוּ? זְרַע הֵיּוּ מְאוּתָם נְפִילִים
שֶׁהִפִּילָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאַרְץ
וְהוּלִידוּ מִבְּנֵי הָאָרֶץ, וּמֵהֶם
יִצְאוּ גִבּוּרֵי עוֹלָם, כְּמוֹ שְׂכֵתוּב
(בראשית ו) הִמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר
מְעוּלָם אֲנָשֵׁי הַשָּׁם. אֲשֶׁר מְעוּלָם,
שְׂמָשֵׁי (מִשְׁנַבְרָא) הָעוֹלָם נִמְצְאוּ.
אֲנָשֵׁי הַשָּׁם, אַחֲיָמֶן שְׂשִׁי וְתַלְמִי.
וַיִּבְאוּ עַד נַחַל אֲשַׁכּוּל וַגּוֹ'. רַבִּי
יְהוּדָה פְּתַח, (ישעיה מב) כֹּה אָמַר
הָאֵל ה' בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטִיָּהֶם
וַגּוֹ'. כְּמָה יֵשׁ לָהֶם לְבַנֵּי אָדָם
לְהַסְתְּפֵל בְּעַבּוּדַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. כְּמָה יֵשׁ לָהֶם לְהַסְתְּפֵל
בְּדַבְרֵי תוֹרָה. שְׂפָל מִי שְׂמִשְׁתְּדַל
בְּתוֹרָה, כְּאֵלוּ מְקָרִיב כָּל קְרַבְנֹת
הָעוֹלָם לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
וְלֹא עוֹד, אֶלֶּא שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

וְלֹא עוֹד אֶלֶּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ